

TERMALISME I BENESTAR

- 1_ Una història lligada a l'aigua
- 2_ El Balneari Termal
- 3_ Dels Banys Colin a l'Hotel Colon
- 4_ Fira Aqua Calida
- 5_ Centres de benestar, ioga i teràpies

41°34'21.1"N 2°31'39.5"E

CAL

Aqua Calidae

Els banys termals han estat al llarg de la història el principal atractiu del municipi. Des dels temps de romans -que anomenaven al lloc *Aquae Calidae*- i, posteriorment, dels àrabs, gent de totes les èpoques i cultures ha gaudit de les aigües de Caldes d'Estrac per les seves característiques, especialment indicades per a la salut.

El guariment de la princesa mora Fàtima, que va venir per prendre les aigües i es va casar amb un prohom de la vila, ha esdevingut una llegenda local molt popular, al igual que la llegenda de la Dona d'aigua que diu que les nits il·luminades

per la lluna, se la podia veure aparèixer sobre la plataforma de la Torre dels Encantats amb el seu vestit blanc llarg i vaporós, amb un estel d'argent damunt del cap. No faltava qui assegurés haver-la vist llançar-se pels aires i baixar com un ocell, a ran de platja per banyar-se en el mar a la llum de la lluna.

Però el punt de referència històric més proper a la vila termal que avui coneixem data de l'any 1820, en què remodelaren els Banys Públics i Caldes d'Estraces convertí en un establiment modern, de gran prestigi.

La inauguració del primer ferrocarril de la península, l'any 1848, entre Barcelona i Mataró, que arribà fins a Arenys de Mar només 9 anys més tard, va donar un notable impuls. Segons el Fons Històric Local, 72.026 viatgers varen utilitzar la nova línia l'any 1857. Dues dècades després, Caldes d'Estrac s'havia convertit en un dels centres d'estiueig més importants del país.

UNA HISTÒRIA LLIGADA A L'AIGUA

La història del termalisme a Caldes d'Estrac va directament lligada a la història del municipi i és remunta al 1219 quan al voltant del brollador de l'aigua termal es bastí un petit convent hospital per gaudir de les propietats curatives de l'aigua.

De les èpoques anteriors, per ara, no s'han trobat proves que certifiquin des de quan existeix la font termal, però és lícit pensar que fou coneguda.

Durant el segle XIII, els Banys Termals de Caldes gaudiren de certa notorietat per l'atenció que s'hi dispensava a malalts i pelegrins. Consta que el 22 d'agost de 1312, el rei Jaume II, el Just (1267-1327), va fer estada a la que després s'anomenaria "Casa del Rei", una mansió no excessivament sumptuosa però àmplia, erigida prop del brollador d'aigua termal i que la reina Maria de Lusignan, esposa de Jaume II, també s'hi va allotjar per curar-se de les seves dolències (1319) que al complicar-se, l'obligaren a prendre els banys directament al seu Palau de Barcelona a on es feia portar expressament l'aigua termal caldenca.

El 1396 el rector Francesc Fabre venqué la jurisdicció dels Banys a la ciutat de Barcelona, que destinà recursos en més d'una ocasió a construir i/o mantenir-los en bon estat. El llibre d'actes del Consell de Cent barceloní, per exemple, hi figura que al 1343 s'efectuaren dos pagaments de 100 lliures i 300 sous

destinats a les “cases de bany de Caules Destarach”.

Després i durant molts anys, malgrat van ser conegudes i utilitzades les propietats guaridores de l'aigua termal, no va ser fins a partir del segle XVIII que el brollador assolí el seu màxim esplendor.

L'inici d'aquest temps de notorietat es pot situar en els anys que seguiren a la publicació de la “Relació de la aigua de Caldes Destarach” escrita l'any 1738 pel Dr. Francisco Vieta que residí durant molts anys a Llavaneres i dedicà molts esforços a l'estudi de l'aigua caldenca.

“Los leprosos, sarnosos ó roñosos, encara que sian roñas sementosas, caminas, ó malignas, llagas en la pell, y en otras mals esterns, originats de suchs picants, salinosos o corrosius, tant ab lo veurer ditas aigües com ab lo lavarse lo cos, resten purificats. Tambe es mes que prodigiosissima per los olors nefrítichs ó mals de pedra y ardors d'orin,

y no sols los limpia de pedras, sábulas y arenas sino los preserva que non tingan. Curan las llagas fetas als roñons, vias d'orina y bofeta” .

Si bé hi ha alguns autors moderns que posen en dubte l'existència d'aquest doctor, si que consta un estudi dedicat a les aigües termals escrit i publicat per Jaume Caresmar al 1780.

El 15 de setembre de 1759 es signà una Concòrdia davant notari que resolía un vell plet sobre la titularitat dels banys termals, objecte permanent de disputa entre la Parròquia i l'Ajuntament. Segons aquest acord, es reconeixia la titularitat parroquial però també el dret d'ús gratuït per als veïns. Fruit de l'acord, al 1776 el rector Mn.Sanz, procedí a la primera ampliació de l'establiment, afegint vuit sales de bany a les que ja existien.

L'any 1794 s'enregistrà un retrocés

del cabal d'aigua termal que s'atribuí a la inauguració per aquells dies de l'establiment del Titus (Arenys de Mar), proveït pel mateix aquífer. De moment es resolgué el problema instal·lant una bomba però cinc anys més tard, s'hagueren de refer totes les banyeres a un nivell més baix.

EL BALNEARI TERMAL

[41°34'20.21"N 2°31'40.08"E](#) ↗

El Balneari actual data de 1818 i es va construir a instàncies d'una Societat de Caps de Família que figurava novament com a titular de les aigües i que va fer rebrotar el secular litigi entorn la seva propietat que no s'acabà fins ben entrat el segle XX quan quedà establert que la titularitat correspon als veïns del poble i per tant, a l'Ajuntament.

Es va construir una mica més avall de l'antic, i constava d'una sola planta d'obra senzilla, en la qual hi havia una gran sala i tretze compartiments amb catorze banyeres: dues de primera classe, cinc de segona i set de tercera, a part de tres de separades per a banyar-s'hi els peus.

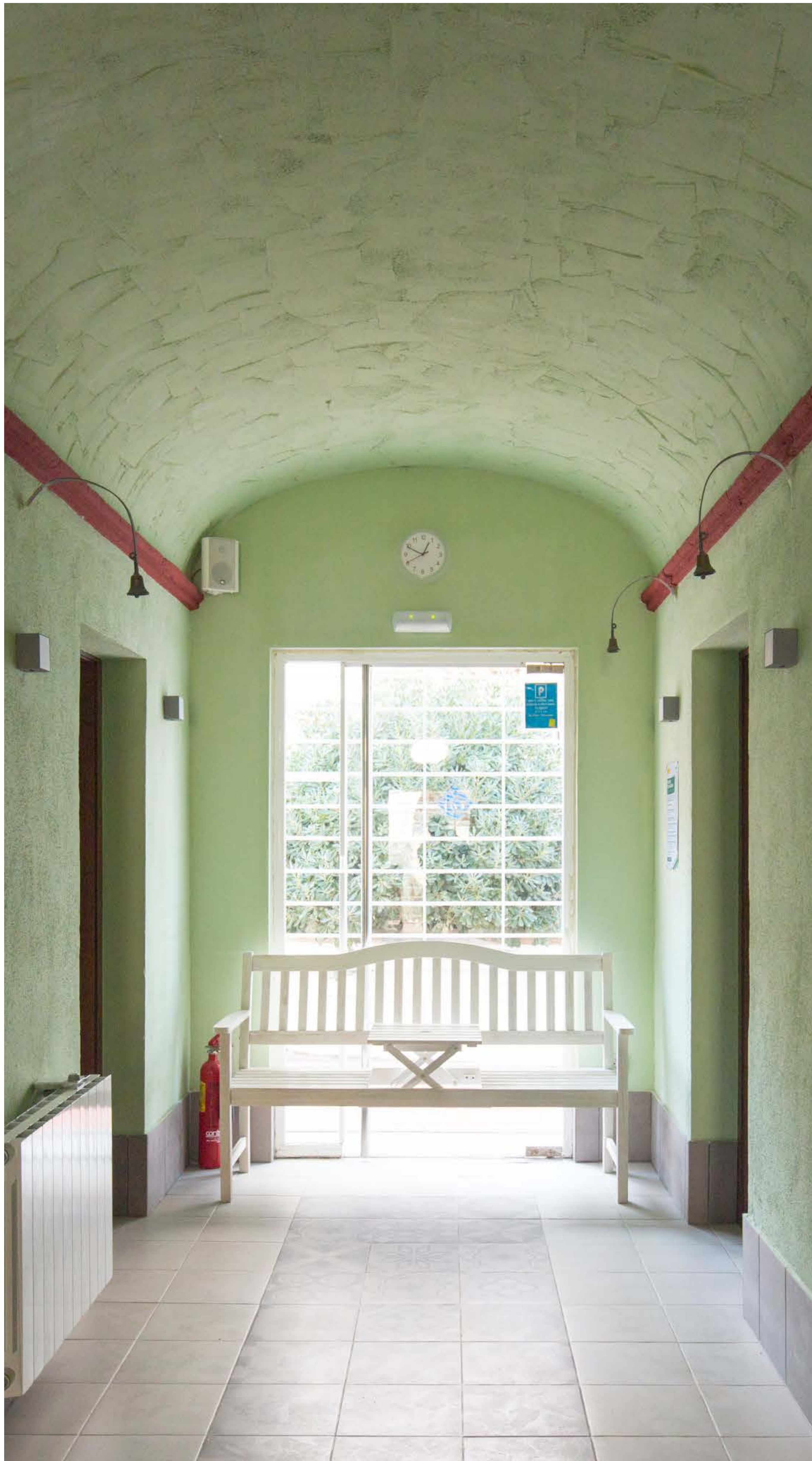
A l'establiment hi havia metge titular i infermeres que cuidaven els malats.

Abans de les obres, al balneari antic, al 1863, el seu metge director suma més de 800 pacients en la seva memòria anual i més endavant, Joaquim Salarich (Vic 1816-Caldes d'Estrac 1884), director entre 1881 i 1884, va escriure tractats mèdics de l'època en que recomanava els banys termals i els de mar, a més d'escriure una monografia històrica sobre el poble que durant molt anys ha estat el llibre de referència d'historiadors i estudiosos.

La posada en marxa del ferrocarril entre Barcelona i Arenys (1852) va ser la via per arribar a Caldes d'Estrac de molts barcelonins primer, i després de famílies del Vallès, que s'apropaven a la població a la recerca dels beneficis del termalisme. L'Hotel Colon, els establiments de Banys de Mar (Can Santarromana, Can Marcel·lí i Can Esteve, entre d'altres) i el Termal van ser els elements més significatius que van consolidar Caldes d'Estrac com a centre d'estiueig durant la segona meitat del segle XIX i una bona part del XX.

Aristòcrates, burgesos, polítics i destacades figures de la cultura freqüentaven Caldes d'Estrac. Alhora, nombroses famílies van establir al municipi la seva segona residència, i també van ser molts els caldens que van passar a treballar a les cases d'aquestes famílies: jardiners, majordoms, cuineres, etc.

D'entre els personatges que vingueren al poble durant aquest període es poden destacar el poeta Jacint Verdaguer, acompanyant com a capellà els marquesos de Comillas. També Joan Maragall passà allà bona part dels estius de principis de segle. Joaquim M. De Nadal o Apelles Mestres sovintejaren també la vila a finals del segle XIX, que li inspirà el caliu mariner que es traspua en les seves novel·les, a més d'altres personalitats.

Posteriorment, múltiples reformes, li han donat l'aspecte que actualment té. Al 1994 s'hi realitzaren importants obres de rehabilitació però no ha estat fins els 2014 que s'ha reconvertit en un establiment modern i complert que s'ha dotat de nous serveis i prestacions.

Situats al bell mig de la població, al costat de la plaça de la Vila, els banys termals daten del segle XIX i són els únics de titularitat pública de tot Catalunya. Les aigües emergeixen d'una galeria subterrània a una temperatura de 38 graus centígrads.

Per la seva composició i classificació són aigües mesotermals, bicarbonatades, clorurades sòdiques, hipotòniques, de mineralització mitjana i de duresa molt tova, indicades per afeccions reumàtiques o artrosi; afeccions respiratòries; afeccions de l'aparell locomotor i seqüeles de traumatismes osteoarticulars, calculosis úriques i oxàliques, i inflamacions cròniques en vies urinàries.

Aquestes aigües estan especialment indicades per:

- > Afeccions reumàtiques o artrosi
- > Afeccions respiratòries
- > Afeccions de l'aparell locomotor
- > Seqüeles de traumatismes osteoarticulars
- > Calculosis úriques i oxàliques
- > Inflamacions cròniques en vies urinàries

DELS BANYS COLON A L'HOTEL COLON*

[41°34'22.32"N 2°31'40.06"E](#) ↗

L'edificació que avui encara presideix la franja litoral de Caldes d'Estrac data del 1881 quan Pau Mercader i Joan Pigrau aixecaren la primera versió del que llavors eren “Baños Colon”.

A finals del segle XIX i principis del XX, els Banys Colón simbolitzaven el destacat centre d'estiueig que era Caldes d'Estrac.

(*) Tancat fins a nou avís

BALNEARIO COLÓN. AÑO 1.890

La burgesia catalana del moment havia descobert les propietats beneficioses de les aigües termals i Caldes d'Estrac-va ser una població de les escollides per acudir-hi a “prendre les aigües”.

A més, estava ben connectada amb la ciutat de Barcelona amb el tren -que va arribar l'any 1852- i el seu litoral i les cases de bany eren dels més preuats per tothom.

Més endavant, l'hotel es va transformar en casino (1918) que rebia la visita de jugadors d'arreu de l'estat i d'Europa, que arribaven en el ferrocarril Fle-txa d'Or que feia trajecte directe des de Barcelona. La prohibició del joc decretada per la Dictadura de Primo de Rive-ra (1924) va acabar amb aquest luxe i el Casino Colón va tornar al seu ús d'hotel.

HOTEL COLÓN. AÑO 1.930

Actualment, l'Hotel Colón és un edifici d'estil avantguardista situat a primera línia de mar que disposa d'un Balneari Termal adjacent de propietat municipal i que ofereix el servei hoteler de quatre estrelles. En aquest centre es combinen les propietats de l'aigua de mar i l'aigua termal de la font de Caldes d'Estac, amb tots els seus tractaments i teràpies.

HOTEL COLÓN. AÑO 1.950

AQUA CALIDA

*Bio-fira de termalisme, salut,
història i gastronomia*

Des del 2017 i durant un cap de setmana del mes juny Caldes d'Estrac convida a viure i conèixer un nou estil de vida basat en el benestar, la salut i la sostenibilitat. Situada al bell mig del municipi, entre el mar, la platja i els turons que el voregen, la fira gaudeix d'un emplaçament únic per gaudir amb tots els sentits de l'ampli ventall de propostes pensades per a famílies, joves, viatgers, grans i petits que vulguin apropar-se al món bio.

Una aposta decidida per un estil de vida basat en el benestar, la sostenibilitat i la salut, així com la del món on vivim a partir de una proposta singular i única per a posar en valor tota la riquesa del municipi, difonent un model de vida saludable i amb una oferta atractiva d'activitats per al gaudi de petits i grans: gastronomia, termalisme, salut i benestar, cultura, exposicions, art i propostes familiars.

Més que una fira, Aqua Calida és una experiència i una oportunitat per al visitant de gaudir, cuidar-se i apostar per sí mateix en un entorn únic com és el de Caldes d'Estrac.

Endinsa't a la fira a través d'aquest vídeo i anima't a deixar-te cuidar per l'aigua. Som Vila termal!

Més informació:
www.caldetes.cat/aquacalida

CENTRES DE BENESTAR, IOGA I TERÀPIES

Àgape

loga i teràpies

- > loga
- > Pilates
- > Pilates barre
- > Ballet per a adults
- > Dança contemporània
- > Massatges
- > Tractaments de bellesa i benestar

Carrer de la Santema, 2

938 099 269

www.agapecaldetes.es · [Instagram](#)

Balneari de Caldes d'Estrac

Termalisme des del 1818

- > Balneaoteràpia
- > Haloteràpia
- > Crioteràpia
- > Termoteràpia
- > Circuits de salut i benestar
- > Tractaments específics
- > Fangteràpia
- > Detox
- > Envoltures
- > Parafines
- > Termalisme per a nadons

La Riera, 22

T. 937 91 26 05 · 639 92 81 86

www.balnearicaldetes.cat · [Instagram](#)

Raquel Palacios Cerdà

Fisioterapeuta Osteòpata

C/Camí ral, 26

626 842 566

Rels loga

loga i teràpies naturals

- > loga (hatha i yin)
- > Activitats restauratives
- > Bany de gongs
- > Teràpies naturals ayurvédiques

Camí Ral, 23

644 598 090

www.relsioga.cat · Instagram

Xavi Fabra

Centre de teràpies

- > Massatges
- > Drenatge limfàtic
- > Nutrició cel·lular
- > FitLine

La Riera, 48

930 424 766 / 640 652 532

Instagram

Fotografies cedides per:

- > Marga Cruz (Pàg. 1, 11, 13, 15, 17 i 19)
- > Arrels Cultura (Pàg. 5)
- > Flickr Hotel Colon (Pàg. 22, 24 i 26)
- > Ajuntament de Caldes d'Estrac (Pàg. 28)

